

I

(Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk)

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 2836/98

af 22. december 1998

om integrering af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 130 W,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 C ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Kvindernes store økonomiske og sociale betydning i udviklingslandene har ført til en voksende international erkendelse af, at det er en klar forudsætning for at kunne sikre en bæredygtig og effektiv udvikling, at de deltager fuldt ud uden forskelsbehandling;
- (2) deres bidrag til udviklingen ydes i øjeblikket på trods af betydelige hindringer, der alene rammer kvinder, og som begrænser resultatet af deres arbejde og formindsker udbyttet for samfundet som helhed;
- (3) disse hindringer omfatter vedholdende og alvorlige uligheder mellem mænd og kvinder med hensyn til retten til lige deltagelse i udviklingen for kvinder, adgang til grundlæggende tjenester, især inden for almen uddannelse, erhvervsuddannelse og sundhed, deltagelse i beslutningstagningen og kontrol med økonomiske midler;
- (4) i forbindelse med udviklingsforanstaltninger er det ofte ikke lykkedes at tage behørigt hensyn til ulighederne mellem kvinders og mænds situationer, roller, muligheder og prioritering, og dette formindsker deres samlede succes;
- (5) det er af afgørende betydning for den sociale retfærdighed og udviklingsindsatsens effektivitet, at der rettes op på de kønsbetingede uligheder, og at kvinderne sikres en styrket rolle;
- (6) der skal via udviklingssamarbejdet ansøres til de nødvendige ledsagende ændringer i holdninger, strukturer og mekanismer på politisk, økonomisk og retligt plan og på lokalsamfunds- og husstands-niveau;
- (7) det erkendes nu, at skønt det fortsat er stærkt påkrævet med en særlig indsats til fremme af kvindernes rolle i udviklingen, skal fokuseringen udvides til både at omfatte mænds og kvinders roller, ansvar, behov, adgang til ressourcer og deltagelse i beslutningstagningen samt de indbyrdes forbindelser mellem disse elementer, alt det der kaldes kønsaspektet;
- (8) det er en forudsætning for en effektiv udvikling, at kønsbetinget analyse systematisk integreres i udformningen, planlægningen, gennemførelsen og evalueringen af alle udviklingspolitikker og -foranstaltninger;
- (9) ovennævnte analyse er behandlet mere detaljeret i Kommissionens meddelelse af 18. september 1995 til Rådet og Europa-Parlamentet om integrering af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet, og Rådet tilsluttede sig dette i resolutionen af 20. december 1995;
- (10) Rådet har i en række konklusioner fra 1982 til 1993 understreget, at det tillægger kvindernes rolle i udviklingen den allerstørste betydning;
- (11) Fællesskabet og dets medlemsstater var medunderskrivere af Nairobi-fremtidsstrategierne fra 1985 og erklæringen og handlingsplatformen fra den fjerde

⁽¹⁾ EFT C 371 af 8. 12. 1997, s. 74.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 19. 11. 1997 (EFT C 371 af 8. 12. 1997), Rådets fælles holdning af 30. 3. 1998 (EFT C 204 af 30. 6. 1998, s. 18) og Europa-Parlamentets afgørelse af 17. 9. 1998 (EFT C 313 af 12. 10. 1998).

verdenskvindekonference i Beijing i 1995, hvor det blev understreget, at det er nødvendigt at gribe ind over for hindringerne for lighed mellem kønnene og at sikre, at dette aspekt indgår i alle politikker og programmer;

- (12) i FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (1979) betragtes diskrimination imod kvinder som en hindring for udviklingen, som parterne er enige om at afskaffe med alle egnede midler, og i FN's erklæring om retten til udvikling (1986) understreges alle menneskers ret til at deltage i og bidrage til udviklingen og nødvendigheden af, at der træffes effektive foranstaltninger til sikring af, at kvinder spiller en aktiv rolle i udviklingsprocessen;
- (13) Europa-Parlamentet har i talrige beslutninger, navnlig beslutningen af 14. maj 1992 om kvinders situation i udviklingslandene og beslutningen af 15. juni 1995 om den fjerde internationale kvindekonference i Beijing, lagt vægt på nødvendigheden af, at der som led i Fællesskabets udviklingssamarbejde tages behørigt hensyn til kvindernes rolle og prioritering og træffes egnede foranstaltninger til sikring af aktiv gennemførelse af konklusionerne fra konferencen i Beijing;
- (14) den resolution, som Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer vedtog den 20. december 1995, støtter Kommissionens meddelelse om samme emne, kræver fuld integrering af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet og koordination mellem Kommissionen og medlemsstaterne på dette område og udstikker retningslinjer, som også omfatter gennemførelse inden for udviklingssamarbejdet af de politiske tilsagn, der blev afgivet i Beijing;
- (15) denne holdning bekræftes desuden ved Rådets og medlemsstaternes resolution af 22. november 1996 om menneskelig og social udvikling;
- (16) der er bred enighed om, at disse spørgsmål er af stor betydning for udviklingens effektivitet, og det er derfor hensigtsmæssigt at planlægge specifikke foranstaltninger, som har til formål at sikre passende hensyntagen til kønsaspektet inden for alle Fællesskabets finansielle instrumenter, som i stadig højere grad bør påtage sig ansvaret for disse nøglespørgsmål;
- (17) den mest effektive approach menes at være strategiske og præcist målrettede bevidstgørelsesinitiativer, som kan sikre en betydelig spredningseffekt, frem for finansiering af mindre, operationelle

projekter; den bistand, som Fællesskabet yder som led i udviklingssamarbejdet bør desuden i højere grad anvendes med henblik på en særlig indsats til gavn for kvinder;

- (18) som følge af omfanget og betydningen af Fællesskabets foranstaltninger på udviklingssamarbejdsområdet er det nødvendigt, at Fællesskabet tager initiativer, der sikrer, at det lever op til sine tilsagn fra Beijing på en måde, der er komplementær med medlemsstaternes foranstaltninger;
- (19) der må træffes foranstaltninger til at finansiere de aktiviteter, som er omfattet af denne forordning;
- (20) der anføres i denne forordning et finansielt referencgrundlag som omhandlet i punkt 2 i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens erklæring af 6. marts 1995 om opførelse af finansielle bestemmelser i retsakter⁽¹⁾ for perioden 1999-2003, uden at dette berører budgetmyndighedens beføjelser i henhold til traktaten;
- (21) der bør fastsættes detaljerede gennemførelsesbestemmelser, navnlig hvad angår aktionens form, modtagerne af bistand og beslutningsprocedurerne —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

1. Fællesskabet yder finansiell bistand og faglig ekspertise til støtte for en generalisering af kønsaspektet i alle sine udviklingssamarbejdspolitikker og -foranstaltninger.
2. Den bistand, der ydes i henhold til denne forordning, supplerer, udbygger og samordner den bistand, der ydes i henhold til andre udviklingssamarbejdsinstrumenter, herunder de instrumenter, der findes på mellemstatsligt og/eller nationalt plan, med henblik på at tage fuldt hensyn til kønsaspektet i Fællesskabets politikker og foranstaltninger.
3. I denne forordning forstås ved »kønsaspektet« de forskellige og indbyrdes forbundne roller, ansvarsområder og muligheder i forhold til udvikling, som er kendetegnende for kvinder og mænd, som er kulturelt særegne og samfundsskabte, og som kan ændre sig i tidens løb, bl.a. som følge af politisk indgriben.

Artikel 2

1. Hovedmålene for de foranstaltninger, der skal træffes i henhold til denne forordning, er følgende:
 - a) at støtte en generel anvendelse af kønsbetinget analyse af alle aspekter af udviklingssamarbejdet, navnlig med hensyn til kvinders og mænds retlige og faktiske status

⁽¹⁾ EFT C 102 af 4. 4. 1996, s. 4.

samt deres behov og bidrag til samfunds- og familielivet, og at støtte indførelse af en kønsfølsom approach for udformning, planlægning og gennemførelse af Fællesskabets udviklingspolitikker og -foranstaltninger på makro-, meso- og mikroplan samt overvågning og evaluering deraf

- b) som led i alle Fællesskabets udviklingsforanstaltninger at støtte og fremme gennemførelsen af foranstaltninger, der har passende stor vægt og vedrører væsentlige kønsbetingede uligheder, navnlig hvad angår adgang til ressourcer og tjenesteydelser og deltagelse i beslutningsprocesserne i det politiske og økonomiske liv samt samfundslivet i almindelighed
- c) gradvis at nå frem til en situation i 2003, hvor en væsentlig større procentdel af EF-foranstaltningerne opfylder OECD/DAC-kriterierne for integrering af kønsaspektet eller positive foranstaltninger
- d) at udvikle og fremme interne offentlige og private organer i udviklingslandene, som kan påtage sig ansvaret for og tage initiativ til en generel hensyntagen til kønsaspektet i udviklingsindsatsen.

2. De foranstaltninger, som er berettiget til bistand, omfatter navnlig:

- faglig rådgivning og støtte vedrørende integrering af kønsaspektet i udviklingsforanstaltningerne
- aktiviteter, der har til formål at inddrage kønsaspektet i analyser, politikker samt lande- og sektorstrategier
- ordninger, der fremmer opbygningen af institutionel og operationel kapacitet vedrørende kønsaspektet i udviklingslandene på nationalt, regionalt og lokalt plan, herunder hvad angår love og administrative bestemmelser, lige rettigheder for mænd og kvinder
- støtte til indsamling og udbredelse af data fordelt efter køn
- udvikling af metoder, retningslinjer, håndbøger, procedurer, indikatorer og andre operationelle instrumenter til fremme af integreringen af kønsaspektet i udviklingsforanstaltningerne
- tematisk overvågning og tematiske evalueringer
- uddannelse og bevidstgørelse af centralt placerede beslutningstagere i Kommissionen og i udviklingslandene
- støtte til udformning, opfølgning og overvågning af nationale planer i udviklingslandene til gennemførelse af handlingsplatformen fra konferencen i Beijing
- foranstaltninger som led i en koordination med medlemsstaterne om integrering af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet.

3. Der vil i særlig grad blive lagt vægt på integrering af kønsaspektet på nye områder inden for udviklingssamarbejdet.

Artikel 3

Der kan i henhold til denne forordning bl.a. træffes foranstaltninger til fordel for myndigheder, statslige agenturer, decentraliserede organer, regionale organer, universiteter, forskningscentre, traditionelle og lokale samfund, fagforeninger, ikke-statslige organisationer, statsanerkendte foreninger og sammenslutninger, der repræsenterer lokale befolkninger, navnlig kvinder, samt kooperativer og kreditinstitutter for landbrug og håndværk.

Der vil i første række blive lagt vægt på interne strukturer, der kan spille en rolle ved udviklingen af den lokale kapacitet med henblik på kønsaspektet.

Artikel 4

1. Fællesskabets finansiering af de i artikel 1 omhandlede aktioner dækker en periode på fem år (1999-2003).

Det finansielle referencegrundlag til gennemførelsen af dette program er for perioden 1999-2003 på 25 mio. ECU.

De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag.

2. Budgetmyndigheden fastsætter de bevillinger, der er til rådighed for hvert regnskabsår, under hensyn til de principper for forsvarlig økonomisk forvaltning, der er omhandlet i artikel 2 i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

Artikel 5

1. De instrumenter, der skal anvendes i forbindelse med de i artikel 2 omhandlede foranstaltninger, omfatter undersøgelser, passende faglig bistand, herunder anvendelse af eksperter på kort og på lang sigt, undervisning eller andre tjenesteydelser, leverancer og arbejder samt revision, evaluering og overvågning.

2. Fællesskabets finansiering kan både omfatte investeringer, dog ikke køb af fast ejendom, og, eftersom projektet om muligt skal tilstræbe levedygtighed på mellemlang sigt, driftsudgifter (inkl. administrations-, vedligeholdelses- og aktionsudgifter).

Med undtagelse af undervisning og forskningsprogrammer kan driftsudgifterne dog i almindelighed kun dækkes i startfasen og på et gradvis aftagende grundlag.

3. De i artikel 3 nævnte støttemodtagere anmodes om at yde et bidrag.

Deres bidrag skal stå i et rimeligt forhold til deres ressourcer og den pågældende foranstaltnings art.

4. Det undersøges, hvilke muligheder der foreligger for samfinansiering med andre donorer, navnlig medlemsstaterne og de berørte internationale organisationer.

5. Der træffes de fornødne foranstaltninger til sikring af, at fællesskabskarakteren af den bistand, der ydes i henhold til denne forordning, kommer til udtryk.

6. For at opfylde traktatens mål om sammenhæng og komplementaritet og sikre optimal effektivitet af alle disse foranstaltninger kan Kommissionen træffe alle fornødne koordinationsforanstaltninger, herunder navnlig:

- a) indførelse af en ordning for systematisk udveksling og analyse af oplysninger om de foranstaltninger, der finansieres eller påtænkes finansieret af Fællesskabet og medlemsstaterne
- b) koordination på stedet af disse foranstaltninger ved hjælp af regelmæssige møder og udveksling af oplysninger mellem Kommissionens og medlemsstaternes repræsentanter i modtagerlandene.

7. Kommissionen kan arrangere møder mellem repræsentanter for Kommissionen, medlemsstaterne og partnerlandene med henblik på at øge bevidstheden om kønsaspektet på nye områder inden for udviklingssamarbejdet.

8. For at opnå den størst mulige virkning både internationalt og nationalt kan Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne tage alle initiativer, der er nødvendige til sikring af en passende koordination og et nært samarbejde, navnlig hvad angår udveksling af oplysninger, med modtagerlandene, donorerne og andre berørte internationale organisationer, navnlig inden for FN-systemet.

Artikel 6

Den finansielle bistand i henhold til denne forordning har form af gavebistand.

Artikel 7

1. Det pålægges Kommissionen at forberede, vedtage og forvalte de i denne forordning omhandlede foranstaltninger efter de gældende budgetprocedurer og andre gældende procedurer, herunder procedurerne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

2. Afgørelser om gavebistand i henhold til denne forordning, der overstiger 1 mio. ECU pr. foranstaltning, træffes efter proceduren i artikel 8.

3. Kommissionen er bemyndiget til uden forudgående høring af det i artikel 8 nævnte udvalg at godkende nødvendige yderligere forpligtelser til at dække forventede eller konstaterede overskridelser i forbindelse med

disse foranstaltninger, hvis overskridelsen eller det ekstra behov er på højst 20 % af den forpligtelse, der oprindeligt blev fastsat i finansieringsafgørelsen.

4. Enhver finansieringsafgørelse eller -kontrakt, der indgås i medfør af denne forordning, skal indeholde en bestemmelse om, at Kommissionen og Revisionsretten kan foretage kontrol på stedet efter de sædvanlige bestemmelser, som Kommissionen fastsætter i henhold til gældende bestemmelser, navnlig bestemmelserne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

5. For så vidt foranstaltningerne fører til finansieringsaftaler mellem Fællesskabet og modtagerlandet, fastsættes det i disse aftaler, at skatter, afgifter og andre belastninger ikke finansieres af Fællesskabet.

6. Deltagelse i udbud og kontrakter står åben på lige vilkår for alle fysiske og juridiske personer i medlemsstaterne og modtagerlandet. Den kan udvides til også at omfatte andre udviklingslande og, i særlige, behørigt begrundede tilfælde, andre tredjelande.

7. Leverancer skal have oprindelse i medlemsstaterne, modtagerstaten eller andre udviklingslande. I særlige, behørigt begrundede tilfælde kan leverancerne have oprindelse i andre lande.

8. Der vil blive taget særligt hensyn til:

- rentabilitet og bæredygtig indvirkning i forbindelse med projektets udformning
- en klar fastlæggelse og overvågning af formål og gennemførelsesindikatorer for samtlige projekter
- de muligheder, som projekterne og programmerne frembyder for som led i EF-foranstaltningerne at opfylde målsætningen om i vidt omfang at generalisere kønsaspektet.

Artikel 8

1. Kommissionen bistås af det udvalg i det pågældende geografiske område, der er kompetent med hensyn til udviklingssamarbejde.

2. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster. Det udtaler sig med det flertal, der er fastsat i traktatens artikel 148, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Ved afstemninger i udvalget tillægges de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, som er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

Kommissionen vedtager de påtænkte foranstaltninger, som finder umiddelbar anvendelse. Er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med udvalgets udtalelse, meddeler Kommissionen dog straks Rådet de foranstaltninger, der skal træffes. I så fald:

- udsætter Kommissionen anvendelsen af de foranstaltninger, den har vedtaget, med en måned at regne fra datoen for meddelelsen til Rådet
- kan Rådet med kvalificeret flertal træffe en anden afgørelse inden for den i første led fastsatte frist.

Artikel 9

På et fælles møde i de udvalg, der er nævnt i artikel 8, stk. 1, foretages én gang årligt en udveksling af synspunkter på grundlag af de af Kommissionens repræsentant fremlagte generelle retningslinjer for de aktioner, der skal gennemføres det kommende år.

Artikel 10

1. Kommissionen forelægger efter hvert regnskabsår Europa-Parlamentet og Rådet en årsberetning, som indeholder et resumé af de foranstaltninger, der er finansieret i henhold til denne forordning om integrering af kønsaspektet i Fællesskabets udviklingssamarbejde, og resultaterne deraf samt

- en liste over projekterne med angivelse af navnene på gennemførelsespartnerne og den procentdel af de dermed forbundne omkostninger, som er dækket af Fællesskabet

— en komplet og talmæssigt dokumenteret evaluering af gennemførelsen af denne forordning i den pågældende periode.

2. Kommissionen foretager regelmæssigt evalueringer af de foranstaltninger, som Fællesskabet finansierer, for at fastslå, om foranstaltningernes formål er blevet opfyldt, og udstikke retningslinjer med henblik på at forbedre fremtidige foranstaltningers effektivitet. Kommissionen forelægger det i artikel 8 nævnte udvalg et resumé af de gennemførte evalueringer, som udvalget vil kunne gennemgå. Evalueringsrapporterne stilles til rådighed for de medlemsstater, der anmoder herom.

3. Hver måned underretter Kommissionen medlemsstaterne om de godkendte aktioner og projekter med oplysninger om udgifter, art, modtagerlande og partnere.

4. En finansieringsvejledning med nærmere oplysninger om retningslinjer og kriterier for udvælgelse af projekter offentliggøres og uddeles til interesserede af Kommissionens tjenestegrene, herunder af Kommissionens delegationer i modtagerlandene.

Artikel 11

1. Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Den anvendes til den 31. december 2003.

2. Tre år efter denne forordnings ikrafttræden forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en samlet evaluering af de aktioner, Fællesskabet har finansieret inden for rammerne af denne forordning, eventuelt ledsaget af forslag vedrørende forordningens fremtid.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. december 1998.

På Rådets vegne

C. EINEM

Formand